

جهنم شناسی

محمد تقی صرفی پور

مقدمه

بعد حمد و شکر الهی و سلام و درود فراوان بر محمد مصطفی(ص) و اهل بیت طاهرینش.

چرا عاقل کند کاری که بازارد پشیمانی؟

چرا ادمی باید گناه کند و خدا را نافرمانی نماید و توبه هم نکند تا اینکه

بعد از مرگ عذاب شود و عذابی که به هیچ وجه قابل تحمل نیست!

مامورین عذاب چون از جنس آدمیزاد نیستند از عذاب کردن اهل جهنم

خسته نمیشوند برخلاف دنیا که بقول بعضی از مبارزان دوران انقلاب که

وقتی مامورین شکنجه ساواک ما را کتک می زدند بعضی از آنها انقدر

خسته می شدند که بیهوش می شدند!

اما مامورین جهنم هرگز خسته نمی شوند و اهل ترحم نیستند..در بعضی

روایات آمده فرد بی نماز وقتی می میرد ماموری وارد قبرش می شود و او

را تا روز قیامت کتک می زند!

ایا افراد بی نماز می توانند این کتکهارا تحمل کنند؟ ایا افراد زناکار برای

ساعتی لذت حرام می توانند اتش عظیم جهنم را تحمل کنند؟

نکته مهم این است که چون خداوند رحیم و مهربان مطلق است لذا این

عذابهای جهنم از خدا نیست بلکه همان اعمال زشت ادمی در دنیا، در

جهنم باطنش عذاب میشود که به ان تجسم اعمال گفته می شود....

در آیات قران به تجسم اعمال اشاره شده است:

فَإِنْ لَمْ تَفْعَلُوا وَلَنْ تَفْعَلُوا فَاتَّقُوا النَّارَ الَّتِي وَقُودُهَا النَّاسُ وَالْحِجَارَةُ ۗ

أَعِدَّتْ لِلْكَافِرِينَ (بقره ایه 24)

و اگر این کار را انجام ندادید - که هرگز نمی توانید انجام دهید -

بنابراین از آتشی که هیزمش مردم و سنگ هایند، پرهیزید؛ آتشی که

برای کافران آماده شده است.

به قول علامه جوادی املی در دوجای قرآن فرمود [در] قیامت آن مواد

سوخت و سوز و آتش زایش خود انسان است، اگر ماده سوخت و

سوزش خود انسان است ماده آتش زایش هم خود انسان است، خب این

هر کجا باشد شعله است..

پس آتش جداگانه ای در جهنم نیست. بلکه کفر خودش آتش میشود و کافر را میسوزاند...

آیه هفتم سوره مبارکه الاسراء

(إِنْ أَحْسَنْتُمْ أَحْسَنْتُمْ لِأَنْفُسِكُمْ وَإِنْ أَسَأْتُمْ فَلَهَا". (۷-الاسراء

اگر نیکی کنید به خود نیکی کرده اید و اگر بدی کنید به خود [بد نموده اید]...

و فرمود: "فَمَنْ يَعْمَلْ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ خَيْرًا يَرَهُ وَمَنْ يَعْمَلْ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ شَرًّا يَرَهُ" (پس هر که هموزن ذره ای نیکی کند [نتیجه] آن را خواهد دید (۷) و هر که هموزن ذره ای بدی کند [نتیجه] آن را خواهد دید (۸)) (۷-۸) (الزلزله).....

و فرمود: والذین کذبوا بآیتنا ولقاء الاخره حبطت اعمالهم هل یجزون الا ما کانوا یعملون. و کسانی که آیات، و دیدار رستاخیز را تکذیب (و

انکار) کنند، اعمالشان نابود می گردد؛ آیا جز آنچه را عمل می کردند پاداش داده می شوند؟ (اعراف ایه 47).

و فرمود: **ومن جاء بالسيئة فكبت وجوههم في النار هل تجزون الا ما كنتم**

تعملون. و آنها که اعمال بدی انجام دهند، به صورت در آتش افکنده

می شوند؛ آیا جزایی جز آنچه عمل می کردید خواهید داشت؟! (نمل ایه 90)...

و فرمود: **فاليوم لاتظلم نفس شيا ولا تجزون الا ما كنتم تعملون.** (و به آنها

گفته می شود:) امروز به هیچ کس ذره‌ای ستم نمی شود، و جز آنچه را

عمل می کردید جزا داده نمی شوید! (یس ایه 54).. و دهها ایه دیگر...

اینها نشان می دهد که هر گناهی انجام دهیم همان گناه در جهنم تبدیل

به عذاب می شود. مثلا اگر شراب بخوریم در جهنم تبدیل به اب حمیم

که انقدر حرارت دارد که میتواند تمام اب دریاها را خشک کند، میشود. یا

غیبت مومنی را بکنیم و جبران نماییم تبدیل به آتش می شود و بقیه

گناهان به همین صورت در جهنم باعث عذاب می شوند.

تابستان 1403. کرمانشاه

جهنم و عذابهای آن

عذابهای جهنم دو نوع است یکی عذاب روحی و یکی عذاب جسمی همچنین عذابهای جهنم برزخی و عذابهای جهنم اصلی. ما در اینجا این چهار نوع عذاب را بصورت مختصر را ذکر می نماییم. اول عذابهای روحی را نقل می کنیم:

غم جاوید دوزخیان

یکی از ویژگی‌های قیامت، جاوید و پایدار بودن نعمت‌ها و نعمت‌ها، شادی‌ها و غم‌هاست. در این مورد قرآن کریم دو تصویر از وضعیت روحی بهشتیان و دوزخیان ارائه داده است؛ آنجا که سخن از دوزخیان است می‌فرماید:

كَلَّمَا أَرَادُوا أَنْ يَخْرُجُوا مِنْهَا مِنْ غَمٍّ أُعِيدُوا فِيهَا وَ ذُوقُوا عَذَابَ الْحَرِيقِ

هر گاه بخواهند از دوزخ و غم و اندوهای آن خارج شوند، آن‌ها را به آن
بازمی گردانند و به آنان گفته می‌شود: بچشید عذاب سوزان را.... پیامبر
اکرم صلی الله علیه و آله و سلم فرمود:

مَا مِنْ هَمٍّ إِلَّا وَ لَهُ فَرَجٌ إِلَّا هُمْ أَهْلُ النَّارِ

هر غصّه ای، فرج و گشایشی دارد الا غم و غصّه اهل آتش که پایان
ندارد.

برخلاف اهل بهشت که غم و رنجی ندارند و از نعمت‌های بهشتی
بهره‌مند هستند و به عنوان سپاس از خداوند که آن‌ها را در باغ‌های
جاویدان بهشت وارد کرده، می‌گویند:

الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي أَذْهَبَ عَنَّا الْحَزْنَ

حمد و ستایش برای خداوندی است که اندوه را از ما بر طرف ساخت....

جهنم شناسی: نخستین مجازاتی که مشرکان با آن روبرو می شوند، چیست؟

بر اساس آیات قرآن، توبیخ و سرزنش فرشتگان، نخستین مجازاتی است که مشرکان با آن روبرو می شوند، «آنها می پرسند کجا هستند معبودهائی که غیر از خدا می پرستیدید». بر اساس این آیه، مجرمان که دست خود را از یاری معبودهای دروغین کوتاه می بینند، می گویند: «آنها همه گم شدند و از ما دور گشتند». بر اساس ظاهر آیه، فرشتگان سوآلی می کنند و مجرمان پاسخ می گویند، اما در واقع مجازات روانی است برای آنها، که چگونه یک عمر در بیراهه سرگردان بوده و تمام سرمایه های خود را از دست داده اند، و هیچ چیز نیاندوخته اند!

معرفی ۸ عذاب روحی جهنمیان!

در قرآن کریم عذابهای روحی دوزخیان در آیات متعدد و به مناسبت‌های مختلف بیان شده است که در زیر به عنوان نمونه به برخی از آنها اشاره می‌شود:

۱. از چشم خدا افتادن و محروم شدن از ارتباط با پروردگار: «قَالَ اٰخَسُّوْا فِیْهَا وَلَا تُكَلِّمُوْنَ»؛

(خداوند گوید) ذلیلانه در آنجا ساکت و دور گردید و هرگز با من سخن نگوید».

۲. دوری از رحمت خدا: «وَقِيلَ الْيَوْمَ نَنسَاكُمْ كَمَا نَسِيتُمْ لِقَاءَ يَوْمِكُمْ هَذَا وَمَأْوَاكُمُ النَّارُ وَمَا لَكُمْ مِّنْ نَّاصِرِينَ»؛ و (به آنها) گفته می شود: امروز شما را فراموش می کنیم (در میان عذاب رها می کنیم) چنان که شما دیدار امروزتان را (در دنیا) فراموش کردید، و جایگاه شما آتش است و شما را هرگز یاری کنندگانی نیست.

۳. مشاهده نعمت‌هایی که به دوستان و آشنایانشان در بهشت داده می شود: «وَنَادَى أَصْحَابُ النَّارِ أَصْحَابَ الْجَنَّةِ أَنْ أَفِيضُوا عَلَيْنَا مِنَ الْمَاءِ أَوْ مِمَّا رَزَقَكُمُ اللَّهُ قَالُوا إِنَّ اللَّهَ حَرَّمَهُمَا عَلَى الْكَافِرِينَ»؛ و اهل آتش بهشتیان را ندا کنند که از آب یا از آنچه خدا شما را روزی کرده بر ما فرو ریزید. گویند: همانا خداوند این دو را بر کافران حرام نموده است.

۴. گفتگوهای دلخراش و جانکاهی که میان بهشتیان و دوزخیان رد و بدل می شود، و روح دوزخیان را سخت آزار می دهد: «وَنَادَى أَصْحَابُ

الْجَنَّةِ أَصْحَابَ النَّارِ أَنْ قَدْ وَجَدْنَا مَا وَعَدَنَا رَبُّنَا حَقًّا فَهَلْ وَجَدْتُمْ مَا وَعَدَ رَبُّكُمْ حَقًّا قَالُوا نَعَمْ فَأَذَّنَ مُؤَذِّنٌ بَيْنَهُمْ أَنْ لَعْنَةُ اللَّهِ عَلَى الظَّالِمِينَ؛ و بهشتیان دوزخیان را ندا می دهند که ما آنچه را پروردگارمان به ما وعده داده بود، درست و ثابت یافتیم، آیا شما نیز آنچه را پروردگارتان وعده داده بود حق و ثابت یافتید؟ گویند: آری! پس آوازدهنده‌ای در میان آنان آواز می دهد که لعنت خداوند بر ستمکاران باد.

۵. حسرت: «.. كَذَلِكَ يُرِيهِمُ اللَّهُ أَعْمَالَهُمْ حَسَرَاتٍ عَلَيْهِمْ وَمَا هُمْ بِخَارِجِينَ مِنَ النَّارِ».

این چنین خداوند عمل های (دنیوی) آن‌ها را مایه حسرتی به آن‌ها ارائه می دهد، و آن‌ها هرگز از آتش بیرون آمدنی نیستند.

«وَيَوْمَ يَعَضُّ الظَّالِمُ عَلَى يَدَيْهِ يَقُولُ يَا لَيْتَنِي اتَّخَذْتُ مَعَ الرَّسُولِ سَبِيلًا؛ و (به یاد آر) روزی که ستمگر پشت دست های خود را به دندان می گزد، می گوید: ای کاش همراه پیامبر راهی را (به سوی خدا) پیش می گرفتم....»

۶. تحقیر و ذلت و خواری: «ذُقْ إِنَّكَ أَنْتَ الْعَزِيزُ الْكَرِيمُ»؛ (و بگویند)
بچش که حقا تو همان قدرتمند گرامی هستی

«يُضَاعَفُ لَهُ الْعَذَابُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَيَخْلُدُ فِيهِ مُهَانًا»؛ (و به لحاظ تقارن
گناهان اعتقادی و عملی وی) عذاب او در روز قیامت دو برابر شود و در
آن عذاب همیشه به خواری بماند.

۷. پایان ناپذیری جهنم و عذاب: «وَنَادُوا يَا مَلِكُ لِيَقْضِ عَلَيْنَا رَبُّكَ قَالَ
إِنَّكُمْ مَّا كُنتُمْ»؛ آن‌ها ندا در می دهند: ای مالک (جهنم، بگو) پروردگارت
ما را بمیراند و نابود سازد! گویند: بی تردید شما (در این جا) ماندگارید.

۸. راه فرار نداشتن از جهنم: «كُلَّمَا أَرَادُوا أَنْ يَخْرُجُوا مِنْهَا مِنْ
غَمٍّ أَعِيدُوا فِيهَا وَذُوقُوا عَذَابَ الْحَرِيقِ»؛ هر گاه اراده کنند که از
(شدت) غصه از آنجا بیرون آیند (به اجبار) در آن بازگردانده می
شوند و (گفته می شود) بچشید عذاب سوزنده را؛ و ...

عذابهای جسمانی جهنم

سرنوشت کسانی که به خداوند سبحان ایمان نیاوردند و از روی عمد و آگاهی، به دستورات او عمل نکردند، عذاب ابدی است! که در مقابل معصیتها و لذات زودگذر این افراد، بسیار عظیم است. در مقابل چندین سال کفر ورزیدن، تا ابد در جهنم خواهند بود. و معلوم است که افراد عاقبت اندیش، هرگز برای چند روزه دنیا خود را گرفتار خشم الهی نخواهند نمود.

بعضی از عذابهایی که در قرآن کریم و روایات آمده بشرح زیر است.

ترجمه آیه 55 نساء:

آنانکه به آیات ما کافر شدند، بزودی آنها را به آتش می اندازیم. هر زمان که در جهنم پوستشان می سوزد و ازین می رود، پوست جدیدی می رویانیم تا عذاب را بچشند!

گویند جهنم هفت طبقه است. اول دوزخ. طبقه دوم حطمه که محل فرعونیان است. سوم سقر. چهارم لظی محل یهود. «کلاً انّھا لظی نزاعاً للشوی» پنجم غی است. «فسوف یلقون غیاً» طبقه ششم سعیر است. «یصلون سعیراً» طبقه هفتم جهنم است که محل گناهکاران امت اسلام است.

بر درب اول جهنم نوشته است: من رچی الله سعد ومن خاف الله امن والهالك المغرور من رچی ' غیر الله یعنی هر که بخدا امید داشته باشد، رستگار است و هر که از خدا بترسد ایمن است و آنکه بغیر خدا مغرور و فریفته شد، هلاک می گردد و از غیر خدا در ترس و لرز است. بر درب دوم نوشته شده: هر که می خواهد در قیامت عریان محشور نشود، در دنیا بدنهای بی لباس را لباس بپوشاند و هر که می خواهد در آخرت تشنه نباشد، تشنگان دنیا را سیراب نماید و هر که می خواهد در قیامت گرسنه نباشد، گرسنگان دنیا را سیر کند. بر درب سوم نوشته بود. لعن الله الکاذبین. لعن الله الباطلین. خدا لعنت کند دروغگویان را و لعنت کند خدا اهل باطل را. بر درب چهارم نوشته است. متابعت نکنید از نفستان که ایمان شما را ضعیف می کند. و زبان را در کاری که فایده ندارد، بکار مبرید. بر درب پنجم

نوشته است که من حرام شده‌ام بر عبادت کنندگان. من حرام شده‌ام بر کسی که بر خدا شهادت می‌دهد. من حرام هستم بر روزه داران. بر درب هفتم نوشته است حاسبوا انفسکم قبل ان تُحاسِبوا و توبخوا انفسکم قبل ان توبخوا و ادعوا لله عز و جل قبل ان تردوا عليه و لا تقدر و اعليه. حساب خود را برسد قبل از اینکه حساب شما را برسند. خودتان را توبیخ کنید قبل از اینکه شما را توبیخ نمایند. در پیش خداوند تضرع کنید قبل از اینکه بر او وارد شوید.

فریاد جهنمیان مانند سگان و گرگان!

امام باقر (ع): جهنمیان از شدت درد و عذاب مانند سگان و گرگان فریاد می‌کشند. در دوزخ برای آنان مرگ نیست و عذابشان هرگز کم نشود. آنها در آتش، گرسنه و تشنه و کر و گنگ و کور و روسیاه و پشیمان و مغضوب پروردگارند! بر آنان رحم نشود و عذابشان کم نگردد. به عوض آب از حمیم جوشان و به عوض غذا از زقوم به آنان بدهند. با قلابهایی از

آتش بدنهای آنان را پاره می کنند و با گرزهای آهنین بر سرشان می کوبند. مأموران بسیار خشن آنان را عذاب می کنند که اهل ترحم نمی باشند. این مأمورین صورت جهنمیان را آتش می زنند و آنان را با شیاطین در غل و زنجیرها می بندند. اگر دعا کنند، مستجاب نمی شود و اگر حاجتی بطلبند، بر آورده نمی شود.

در روایت است در قیامت ندا می شود: ظالمین و اعوان ظالمین و اشباه ظالمین کجایند! حتی کسی که قلم و دوات به آنها بدهد. سپس همه را در تابوتی از آهن قرار داده و در آتش می اندازند.

و در نبوی است کسی که شلاق دست سلطان ظالم بدهد خدا ان را مار هفتاد ذراع قرار داده بجانش می اندازد.

امام صادق علیه السلام به عذافر فرمود شنیدم با ابا ایوب و ابا ربیع (که جزو دربارند) معامله می کنی؟ چه حالی داری وقتی روز قیامت اسمت را جزو اعوان ظلمه می خوانند؟ ناگهان عذافر

دچار وحشت شد! امام حال او را دید فرمود من تو را هشدار دادم به
آنچه خدا به من هشدار داده است. و عذافر به خانه اش رفت و
ناراحت بود و غمگین تا مرد.

عذاب شمر از زبان علامه امینی

علامه امینی تعریف کرده است که: مدت‌ها فکرمی کردم که □ ه
خداوند چگونه شمر ملعون را عذاب می‌کند؟ و جزای آن تشنه لبی
و جگر سوختگی حضرت سیدالشهدا علیه السلام را چگونه به او
می‌دهد؟ تا اینکه شبی در عالم رویا دیدم که امیرالمؤمنین علیه
السلام در مکانی خوش آب و هوا، روی صندلی نشسته و من هم
خدمت آن جناب ایستاده‌ام، در کنار ایشان دو کوزه بود، فرمودند
:

این کوزه‌ها را بردار و برو از آنجا آب بیاور و اشاره به محلی فرمود که بسیار باصفا و با طراوت بود ، استخری پر آب و درختانی بسیار شاداب در اطراف آن بود که صفا و شادابی محیط و گیاهان قابل بیان و وصف نیست

کوزه‌ها را برداشته و رو به آن محل نهادم آنها را پر آب نموده حرکت کردم تا به خدمت امیرالمومنین علیه السلام باز گردم . ناگهان دیدم هوا رو به گرمی نهاده و هر لحظه گرمی هوا و سوزندگی صحرا بیشتر می شد ، دیدم از دور کسی به طرف من می آید و هرچه او به من نزدیکتر می شد هوا گرمتر می شد گویی همه این حرارت از آتش اوست ،

در خواب به من الهام شد که او شمر ، قاتل حضرت سیدالشهدا علیه السلام است

وقتی به من رسید دیدم هوا به قدری گرم و سوزان شده است که دیگر قابل تحمل نیست ، آن ملعون هم از شدت تشنگی به هلاکت نزدیک شده بود ، رو به من نمود که از من آب بگیرد ، من مانع شدم و گفتم : اگر هلاک هم شوم نمی گذارم از این آب قطره‌ای

بنوشد. حمله شدیدی به من کرد و من ممانعت می نمودم ، دیدم اکنون کوزه‌ها را از دست من می‌گیرد لذا آنها را به هم کوبیدم ، کوزه‌ها شکسته و آب آنها به زمین ریخت چنان آب کوزه‌ها بخار شد که گویی قطره آبی در آنها نبوده است

او که از من ناامید شد رو به استخر نهاد ، من بی‌اندازه ناراحت و مضطرب شدم که مبادا آن ملعون از آب استخر بیاشامد و سیراب گردد ، به مجرد رسیدن او به استخر ، آب استخر خشک شد چنان که گویی سالهاست یک قطره آب در آن نبوده است. درختان هم خشک شده بودند او از استخر مأیوس شد و از همان راه که آمده بود بازگشت . هرچه دورتر می‌شد ، هوا رو به صافی و شادابی و درختان و آب استخر به طراوت اول بازگشتند

به حضور امیرالمؤمنین علیه السلام شرفیاب شدم ، فرمودند : خداوند متعال این چنین آن ملعون را جزا و عقاب می‌دهد ، اگر یک قطره آب آن استخر را می‌نوشید از هر زهری تلخ تر و هر عذابی برای او دردناک تر بود. بعد از این فرمایش از خواب بیدار شدم

معاویه در زنجیر

امام صادق علیه السلام می فرماید : « با پدرم به مکه می رفتیم و هر کدام بر شتری سوار بودیم . وقتی به منطقه ضحجان رسیدیم ، مردی به ما رسید که در گردنش زنجیر بود و به پدرم گفت : « یا بن رسول الله ! به من آب بده تا خدا هم تو را و پشت سر او مرد دیگری بود که سر زنجیر را به دست گرفته بود و می کشید و می گفت : « یا بن رسول الله ! او را سیراب نکن که خدا او را سیراب . » نمی کند .

پدرم به من نگاهی کرد و فرمود : « جعفر شناختی این مرد که بود ؟
معاویه لعنة الله بود

مکافات ابن ملجم در عالم برزخ

روایان حدیث از «ابن رقا» نقل می کنند که گفت: در مکه کنار مسجد الحرام بودم، دیدم گروهی از مردم در کنار مقام ابراهیم (ع) اجتماع کرده اند، گفتیم: چه خبر است؟

گفتند: یک نفر راهب (عالم و عابد مسیحی) مسلمان شده (و راز (مسلمان شدنش را تعریف می کند

میان جمعیت رفتیم و سر کشیدم، دیدم پیر مردی لباس پشمینه و کلاه پشمینه پوشیده و قد بلندی دارد در مقابل مقام ابراهیم نشسته است و سخن می گوید، شنیدم می گفت

روزی در صومعه‌ی خود نشسته بودم، و به بیرون صومعه نگاه می کردم، ناگاه پرنده‌ی بزرگی مانند باز شکاری (لاشخور) دیدم، روی سنگی کنار دریا فرود آمد، چیزی را قی کرد، دیدم یک چهارم انسانی از دهانش بیرون آمد، سپس رفت و ناپدید شد، و باز برگشت و قی کرد، دیدم یک چهارم دیگر انسانی از دهانش خارج شد، باز رفت و ناپدید شد و باز گشت و یک چهارم دیگر انسانی را، قی کرد، و برای بار چهارم نیز پرید و رفت و سپس

بازگشت، یک چهارم دیگر انسان را، قی کرد، و یک انسان به وجود آمد، سپس دیدم همان پرنده رفت و ناپدید شد و سپس بازگشت و بر آن انسان منقار زد و یک چهارم او را ربود و رفت، بار دیگر آمد و همین کار را کرد، بار سوم و سپس بار چهارم آمد و به ترتیب قبل بر آن منقار زد و همه‌ی او را ربود و رفت.

در تعجب فرو رفتم که خدایا این شخص کیست که این گونه عذاب می‌شود و ناراحت شدم که چرا نرفتم از او بپرسم، طولی نکشید دیدم، همان پرنده آمد و در همان محل قبل، قی کرد و یک چهارم یک انسان از دهانش بیرون آمد، سپس رفت بار دوم و سوم و چهارم آمد و در هر بار، یک چهارم او را، قی کرد، وقتی که آن چیز قی شد، انسان کامل شد. با شتاب نزدش رفتم و گفتم: «تو کیستی و چه کرده‌ای؟»

گفت: من ابن ملجم هستم، علی بن ابیطالب (ع) را کشته‌ام خداوند این پرنده را مأمور من ساخته که هر روز این گونه مرا می‌کشد و زنده می‌کند.

گفتم: علی بن ابیطالب کیست؟ گفت: پسر عموی رسول خدا، پیامبر اسلام (ص) همین حادثه‌ی عجیب باعث شد (که به حقانیت اسلام [پی ببرم و] مسلمان شوم.^۱)

وحشت حیوانات از عذاب قبر کافر

جابر می گوید، پیامبر (ص) فرمود: قبل از آن که به مقام پیامبری برسیم، شتر و گوسفند می چراندم (هیچ پیامبری نیست مگر این که چوپانی کرده است) گاهی می دیدم شتر و گوسفند در جای خود مستقر هستند و هیچ چیزی در اطراف آنها نیست که آنها را بترساند و ناگهان می دیدم آنها یک باره، هراسان از جای خود حرکت می کردند و به هوا می جستند، با خود می گفتم: «راز هراس و جست و خیز ناگهانی این حیوانات چیست؟» هنگامی که به مقام پیامبری رسیدم جبرئیل برای من چنین گفت

وقتی که کافر بمیرد، چنان ضربه‌ای به او می زنند که تمام « مخلوقات که خدا آفریده است، از آن ضربه وحشت زده می شوند،

۱- بحار ج ۴۲، ص ۳۰۷

مگر «طایفه‌ی جنّ و انس»، گفتیم: پس این اضطراب ناگهانی حیوانات، به خاطر ضربت خوردن کافر است.

«فَنَعُوذُ بِاللَّهِ مِنْ عَذَابِ الْقَبْرِ»

[پس پناه می‌بریم به خدا از عذاب قبر.]^۲

عذاب شرکت کنندگان در قتل امام حسین (علیه السلام) در عالم

برزخ

عبدالله بن کثیر می‌گوید: همراه امام صادق (علیه السلام)، از مدینه به سوی مکه می‌رفتیم، در مسیر راه به منزلگاه عسفان رسیدیم، سپس در آنجا از کنار کوه سیاه رنگ زمختی که وحشتناک بود عبور نمودیم، به امام صادق (علیه السلام) عرض کردم: ای فرزند پیامبر! این کوه چقدر وحشت‌آور است، من در راه کوهها کوهی مانند این کوه وحشت‌آور ندیده‌ام!

امام صادق (علیه السلام) فرمود: آیا می‌دانی، این کوه چه کوهی است؟ به این کوه کوه کمد گفته می‌شود، که بر دره‌ای از دره‌های

فروع کافی، ج ۳، ص ۲۳۳^۲

دوزخ قرار دارد، که شرکت کنندگان در قتل امام حسین (علیه السلام) در آن دره، عذاب می‌شوند و در زیر آن آبهای دوزخ از غسلین (چرک و خون) و صدید (بد بو و گندیده) و حمیم (بسیار سوزان) جریان دارد، آنها افرادی از منافقان که قبلاً باعث چنان ظلمها شدند، در آن عذاب می‌گردند و فریادشان بلند است، و من اکنون شرکت کنندگان در قتل پدرم (امام حسین) را که در این (دره عذاب می‌شوند، می‌نگرم

صدای عذاب اهل جهنم را می‌شنوم....

یک روز بعد نماز صبح اقا رسول الله دیدند شخص جوانی هنگام نماز صبح چرت می‌زند؟ فرمود در چه حالی هستی؟ عرض کرد شبها از صدای ضجه و ناله اهل جهنم خوابم نمی‌برد صدای آنها را می‌شنوم. رسول خدا حرف او را تایید کردند.

ماری به نام شجاع ، در قبر

امام کاظم (علیه السلام) فرمود: هرگاه مومنی نزد برادر مومن خود بیاید و از او حاجتی بخواهد، این موضوع در حقیقت، رحمتی، از جانب خداست که به سوی او آمده، اگر حاجت او را روا کند به ولایت ما که متصل به ولایت الهی است، نائل شده است، و اگر با این اینکه توانائی دارد، حاجت او را برنیاورد، سلط الله علیه شجاعاً من نار ینهشه فی قبره الی یوم القیامه
(خداوند ماری از آتش بر او مسلط کند که تا روز قیامت او را بگذرد)

ناصرالدین شاه در برزخ

در رابطه با وضعیت ناصرالدین شاه قاجار در عالم برزخ، یکی از شاگردان شیخ از ایشان نقل کرد: روح او را روز جمعه ای آزاد کرده بودند و شب شنبه او را با هل به جایگاه خود می بردند، او با گریه به

ماموران التماس می کرد و می گفت: نبرید. هنگامی که مرا دید به من گفت: اگر می دانستم جایم اینجاست در دنیا خیال خوشی هم نمی کردم.

صورت بریان!

در روایت است که وقتی صدید را برای جهنمی می برند، صورتش بریان شود و پوست و گوشت صورتش بریزد. و چون از آن می خورد - از شدت تشنگی - جمیع امعاء و احشائش پاره می شود! از هر جهنمی مانند

رودخانه ای چرک روان می شود و آنقدر می گریند که از اشک چشمشان مانند نهر جاری می گردد و هنگامیک اشکشان تمام شود، خون می گریند!

عذاب بخاطر فساد اخلاقی

آورده اند که: حضرت عیسی علیه السلام از گورستانی عبور می کرد. قبری دید که آتش از آن بیرون می آمد. عصا بر آن قبر زده، بشکافت! شخصی را در میان

آتش دید. فرمود: چه کرده‌ای که دچار عذاب شده‌ای؟ گفت: مردی بودم که بدنبال زنهای مردم می‌رفتم و کارهای ناشایست می‌کردم و زنا می‌نمودم! چون از دنیا رفتم، صدایی شنیدم که می‌گفت: او را بسوزانید! از آن روز مرا می‌سوزانند! عیسی علیه‌السلام نگاهش به ماری سیاه و عظیم افتاد! پرسید: ای مار! با این مسکین چه می‌کنی؟ گفت: از آن زمان که وی را دفن کرده‌اند، یک لحظه از او غافل نبوده‌ام و با زهری که اگر یک قطره از آنرا در رود نیل بریزند، همه آبهای آن زهر قاتل می‌گردد، بر او مشغول هستم!

سه حدیث از امام صادق(ع)

1- آتش دنیا یک جزء از هفتاد جزء آتش دوزخ است!

راحت‌ترین عذاب!

2- راحت‌ترین عذاب جهنم عبارتست از انداخته شدن در دریای

آتش و پوشاندن دو کفش که حتی بندهای آن از آتش است!

بطوریکه از شدت حرارت مغزش بجوش می آید و او خیال می کند که عذابش از همه سخت تر است.

آتش جهنم!

3- روزی جبرئیل در حالیکه آثار ناراحتی در چهره اش ظاهر بود نزد رسول خدا (ص) آمد. در حالیکه او قبلاً خوشحال و متبسم می آمد. حضرت فرمود: ای جبرئیل! امروز چرا ناراحتی؟ جواب داد: امروز از دمهایی که بر آتش جهنم می دمیدند، دست کشیدند. فرمود: دمه‌های جهنم چیست؟ گفت: ای رسول خدا! خدا امر فرمود تا هزار سال بر آتش جهنم دمیدند تا سفید شد! و هزار سال دیگر دمیدند تا سرخ شد! و هزار سال دیگر دمیدند تا سیاه شد و الان سیاه و تاریک است! اگر قطره ای از ضریع که عرق اهل جهنم و چرک فرجهای زناکار است، را که در دیگهای جهنم جوشیده شده وبعوض آب به جهنمیان می خوراند، در آبهای دنیا بریزند، همه مردم از گندش بمیرند! و اگر یک حلقه از زنجیریکه هفتاد ذرع - 35 متر - است و بر گردن جهنمیان می گذارند، بر دنیا قرار دهند، از گرمی آن تمام مردم بگدازند! و اگر پیراهنی از پیراهن های اهل جهنم را میان

آسمان وزمین بیاویزند، اهل دنیا از بوی بد آن هلاک شوند! در این موقع رسول خدا (ص) و جبرئیل هر دو به گریه افتادند. خداوند ملکی را فرستاد که پروردگارتان سلام می‌رساند و می‌فرماید: من شمارا از اینکه گناه نمائید، مصون نمودم.

ترجمه آیه 29 کهف:

ما برای ظالمین، آتشی که سراپرده هایش آنها را فرا می‌گیرد، آماده کرده ایم! اگر کمک بطلبند، با آبی مثل مس ذوب شده که به آنها داده می‌شود و صورت را می‌سوزاند فریادری کنند. بد آشامیدنی و بد آسایشگاهی است!

زقوم!

رسول خدا (ص): قسم به کسیکه جان محمد (ص) در دست اوست، اگر قطره‌ای از زقوم بر تمام کوههای زمین بچکد، تا طبقه هفتم زمین از هم می‌پاشد! پس بر کسیکه از آن بیاشامد چه می‌کند؟ و قسم به کسیکه جانم بدست اوست همانا هرگز که خداوند

آنرا در قرآن کریم ذکر فرموده، اگر بر تمام کوههای زمین زده شود تا پایین ترین طبقه زمین متلاشی می شود! پس چگونه خواهد بود حال کسیکه در روز قیامت آنها داخل آتش، مضروب ضربات گرزهای آتشین باشد؟

خائنان امت!

رسول خدا (ص): ای علی! همانا جبرئیل بمن خبر داد که امت من بعد از من بتو خیانت می کنند! پس ویل بر آنها باد! پس ویل بر آنها باد! علی (ع) می گوید: عرض کردم: یا رسول الله! ویل چیست؟ فرمود: نام وادی در جهنم است که بیشتر اهالی آن از دشمنان و قاتلین ذریه تو و بیعت شکنان تو هستند.

مُؤذَن

امام رضا (ع) در تفسیر آیه:

«فَأَذَنٌ مُّؤَذِّنٌ بَيْنَهُمْ أَنْ لَعْنَةُ اللَّهِ عَلَى الظَّالِمِينَ

یعنی: مؤذنی بین آنها ندا کرد: لعنت خدا بر ظالمین! « فرمود: این مؤذن امیر المؤمنین (ع) است.

ترجمه آیه 19 حج:

... پس کسانی که کافر شدند، بر ایشان لباسهایی از آتش بریده‌اند! از بالای سر آنان نیز آب جوشان می ریزند.

وای بر ما!

امام باقر (ع): جهنمی می گوید: وای بر ما! ای کاش از خدا ورسول اطاعت می کردیم! در این هنگام سنگی از سمت راست و شیطنی از سمت چپ به او نزدیک می شوند. سنگ از آتش است ک صورت او را آتش می زند! خداوند هفتاد پوست برای او قرار می دهد که قطر هر پوست، 40 ذراع - بیست متر - و بین پوستها، مارها و عقربهایی از آتش وجود دارد. آتش از مخرج او وارد واز دهانش خارج می شود! همچنین او را به هفتاد زنجیر می بندند که هر زنجیری 70 ذرع - 35 متر - است و مابین هر ذراعی باندازه قطره ها

وباران ها، حلقه است که اگر حلقه ای را بر کوههای زمین بگذارند، زمین ذوب می شود! هفتاد لباس از قیر ذوب شده بر او می پوشانند و بر صورتش لباسی از آتش قرار می دهند و همه جای بدنش را با سهای آتشین می پوشانند! در پایش زنجیرهایی از آتش و بر سرش، تاج آتشین که باندازه 60 ذراع - 30 متر - است قرار می دهند! در سرش 360 سوراخ می کنند که از آنها دود بر می خیزد و مغز سرش می جوشد و بر کتفش سرازیر می گردد... پس ضربه ای بر او می زنند، که هفتاد هزار سال سقوط می کند تا به چشمه ای بنام آتیه می رسد... که آن بالاترین درجه حرارت را دارد بطوریکه وقتی خدا جهنم را خلق کرد، همه دره های آن بخواب رفتند ولی این چشمه از حرارت زیادش بخواب نمی رود! مأمورین عذاب به جهنمیان می گویند: ای بدبختان! نزدیک بیاید و از این چشمه بنوشید! اگر امتناع کردند، با عمودهایی که دارند بر آنها می زنند!... وقتی از این چشمه ظرفی به جهنمی می دهد، همینکه آنرا نزدیک صورتش می برد، لبهای آنها کنده شده و گوشت صورتشان می ریزد! با خوردن آن شکم و پوست بدنشان از هم می پاشد! در این هنگام ضربه ای بر سرش می زنند که هفتاد هزار سال سقوط می کند تا به طبقه سعیر برسد. در

آنجا هم ضربه ای بر او می زند تا به شجره زقوم می رسند که در ریشه
جهنم است و سرش مثل سرهای شیاطین می باشد! زیرا هفتاد هزار
شاخه آتش دارد و هر شاخه ای هفتاد هزار میوه جهنمی دارد و هر
میوه ای از نظر بدبوئی و بدطعمی مثل شیطان است که هر که از آن
بخورد، در شکمش بجوش می آید!

عذاب اصحاب مشمه!

ترجمه آیه 42 تا 44 واقعه:

دربادهای آتشین و حمیم هستند * و سایه ای از دود سخت سیاه * نه
سرد است و نه خوب!

آسیاب جهنم!

علی (ع): در جهنم آسیابی است که 5 دسته را آسیاب می
کند! آیا نمی پرسید چه کسانی را آسیاب می کند؟ گفته شد: چه کسانی
را؟ فرمود: عالمان فاجر، قاریان فاسق، ستمگران ظالم، وزیران
خائن و عارفان دروغگو!

ریاکار در جهنم!

در روایت است که خداوند دستور می دهد عده ای را به جهنم ببرند. ولی به مالک جهنم می گوید: به آتش بگو، پاهای آنها را نسوزاند زیرا با این پاها به مساجد می رفتند! دستهای آنان را نسوزاند زیرا این دستها را برای دعا بلند می کردند! زبانشان را نسوزاند زیرا قرآن زیاد تلاوت می کردند! صورتشان را نسوزاند زیرا وضوء کامل می گرفتند! مالک جهنم به آنان می گوید: ای بدبختها! شما چه کردید که با این اعمال خوب، به جهنم آورده شده اید؟ آنها می گویند: ما برای غیر خدا عمل می کردیم!

دوروایت از رسول خدا (ص)

زناکار!

روز قیامت زناکار را وارد جهنم می کنند و قطره ای از عورتش می چکد که از بوی آن تمام اهل جهنم دچار ناراحتی می شوند! جهنمیان به نگهبانان جهنم می گویند: این بوی بد مال کیست که ما را اذیت کرده است؟ به آنها گفته می شود: این بوی زناکاران است.

احقاب!

کسیکه وارد جهنم شود حداقل بمقدار احقاب در آن باید بماند و هر حقب، 65 سال است که هر سالش 360 روز است و هر روزش هزار سال دنیا است.

در جهنم ابدی

علی (ع) در خطبه 109 نهج البلاغه: واما گناهکاران را در بد مکانی جای می دهند! دست آنها را با غل و زنجیر به گردنشان می بندند! آنچنان که سرشان را با پاها بهم نزدیک می کند و لباسهایی از

موادی که زود آتش می گیرد و لباسهایی از قطعه های آتش بر آنها
پوشاند. در عذابی که حرارت آن بسیار شدید است و درش به روی
آنها بسته است. در آتشی که زبانه می کشد و صدایش هراس انگیز
است. آنها که در آنند از آن خارج نگردند و برای آزادی اسیرانش
غرامت پذیرفته نمی شود و زنجیرهایشان گسسته نمی گردد. مدتی
برای این خانه تعیین نشده تا پایان پذیرد و نه سرآمدی تا تمام گردد.

غیبت کننده

در روایت است که غیبت کننده اگر بی توبه بمیرد، اولین
نفری است که به جهنم می رود و اگر با توبه بمیرد آخرین نفری است
که به بهشت می رود!

دیدار از جهنم در معراج...

رسول خدا (ص): در معراج از جهنم دیدار کردم و دیدم که عده
ای در مقابلشان گوشت خوب و گوشت مردار است. ولی آنان از

مردار می خوردند! جبرئیل گفت: اینها حرام خوار بوده اند! عده ای را دیدم که لبهای آنان مانند شتر بود و مأمورین از پهلوی آنان مقراض کرده و در دهانشان می گذاشتند! جبرئیل گفت: اینها عیب جو بوده اند. عده ای را دیدم که سرشان را می کوبیدند! جبرئیل گفت: اینها نماز عشاء نمی خواندند! گروهی را دیدم که مأمورین، آتش بدهانشان گذاشته و از مخرجشان در می آمد! جبرئیل گفت: اینها مال یتیم خور بوده اند. عده ای را دیدم که شکمشان آنقدر بزرگ بود که نمی توانستند برخیزند! جبرئیل گفت: اینها رباخوار بوده اند. گروهی از زنها را دیدم که به پستانشان آویزان کرده بودند! جبرئیل گفت: اینها زناکار بوده اند. عده ای را دیدم که با نخ و سوزن آتشین، بدنهایشان را می دوختند! جبرئیل گفت: اینها نیز زناکار بوده اند... زنی را دیدم که بموی سرش آویزان کرده بودند! و مغز سرش را می جوید! جبرئیل گفت: این زن موی خود را از نامحرم نمی پوشانده است!... زنی را به پاهایش آویخته بودند! جبرئیل گفت: این زن بدون اجازه شوهر از خانه بیرون می رفته است. زنی را دیدم که گوشت بدن خود را می خورد! جبرئیل گفت: این زن بدن خود را برای دیگران آرایش می کرده است! زنی

را دیدم که پاهایش را بدستهایش بسته بودند و مار و عقرب بر او مسلط بودند! جبرئیل گفت: این زن غسلهای خود را نمی کرده است! زنی را دیدم که گوشت بدنش را مقراض می کردند! جبرئیل گفت: این زن خود را به مردان عرضه می کرده است! شخصی را دیدم که صورت و بدنش را می سوزانیدند و روده های خود را می خورد! جبرئیل گفت: این شخص واسطه زنا بوده است! شخصی را دیدم که سرش مثل خوک و بدنش مثل الاغ بود! جبرئیل گفت: این شخص سخن چینی می کرده است. شخصی را دیدم که صورتش مثل سگ بود و آتش بر او وارد می کردند! جبرئیل گفت: او خواننده و حسود بوده است!

ق 30:

يَوْمَ نَقُولُ لِجَهَنَّمَ هَلْ امْتَلَأَتْ وَتَقُولُ هَلْ مِنْ

مزید؟

یعنی: روزیکه دوزخ را گوییم: آیا پرشده؟ و دوزخ گوید: آیا بیش از این هم است؟

عاق والدین!

رسول خدا(ص):بوی بهشت از مسیر پانصدسال بمشام
می رسد!ولی عاق والدین ودیوث بوی آنرا حس نمی کنند!سؤال
شد:ای رسول خدا!شخص دیوث کیست؟فرمود:کسیکه می بیند زنش
زنا می کند ولی بی تفاوت است!

ترجمه آیه 34 مرسلات:روزقیامت وای بر تکذیب کنندگان*در
آنروزنمی توانند حرفی بزنند ونه می توانند عذر بخواهند.

منظور از زفیز و شهیق در آیه 106 سوره «هود» چیست؟

خداوند در قرآن می فرماید: «اما آنها که شقاوتمند شدند، در آتش دوزخ زفیر و شهیق دارند، و ناله و نعره و فریاد سر می دهند». از این رو برخی از مفسرین و لغت شناسان گفته اند: زفیر به معنی فریادی است که با بیرون فرستادن نفس توام باشد، و شهیق ناله توام با فرو بردن نفس است. لذا منظور از این دو صدای ناله و فریادی است که تمام وجود را پر می کند، و نشانه نهایت ناراحتی و شدت عذاب دوزخیان است.

قرآن کریم در سوره «حج»، چه عذاب‌هایی را برای جهنمیان بیان کرده است؟

خداوند در بیان عذاب‌های چهارگانه کافران در سوره حج می‌فرماید
«کسانی که کافر شدند لباس‌هایی از آتش برای آنها بریده می‌شود و
مایع سوزان و جوشان حمیم دوزخ بر سر آنها ریخته می‌شود. هم
درونشان را ذوب می‌نماید و هم برونشان». سپس می‌فرماید: «تازیانه‌ها
یا گرزهایی از آهن سوزان برای آنها آماده است و هر گاه بخواهند از
دوزخ و غم و اندوه‌های آن خارج شوند آنها را به آن باز می‌گردانند، و
...! به آنان گفته می‌شود: بچشید عذاب سوزان را

در روایت آمده است:

وقتی کافر می میرد، هفتاد هزار، مأمور جهنم او را تا قبر همراهی می کنند! او با فریادی که همه موجودات، غیر از انس و جن، می شنوند، می گوید: مرا بر گردانید! شاید از مؤمنین کردم و عمل صالح، انجام دهم! آنان پاسخ می دهند: هرگز! تو فقط حرف می زنی! و مأموری می گوید: اگر او را بر گردانید، باز هم به اعمال بدش وقتی او را وارد قبر می کنند و تشییع کنندگان ادامه می دهد! و مردم، بر می گردند، نکیر و منکر، با بدترین شکل به سراغش می آیند و او را می نشانند و می گویند: پروردگارت کیست؟ چه دینی داری؟ پیامبرت کیست؟ او نمی تواند جواب دهد و زبانش، به لکنت می افتد! در این موقع، مأمورین، ضربه ای بر او می زنند که همه موجودات بغیر از انس و جن، از آن به لرزش می افتند. باز از او سؤال می کنند: خدایت کیست؟ چه دینی داری؟ پیامبرت کیست؟ جواب می دهد: نمی دانم! آنان می گویند: ندانستی و هدایت نیافتی و رستگار نشدی! سپس دری از درهای عذاب را بر او باز می کنند و از حمیم جهنم، بر او می ریزند، همانطور که خدای فرماید:

وَأَمَّا إِنْ كَانَ مِنَ الْمُكْذِبِينَ الضَّالِّينَ فَنُزِّلْ مِنْ حَمِيمٍ

یعنی: اگر از تکذیب کنندگان و گمراهان بود، پس حمیم بر او می باشد.

روایت شده: کسیکه بازنی یهودی یا نصرانی یا مجوس یا مسلمان

یا از مذهب دیگری، زنا کند خداوند در قبرش، سیصد هزار در از جهنم و آتش بر او باز می کند!

داستان در باره عذاب افراد فاسد!

عمر دستور داد که غلامیکه ارباب خود را کشته بود، را بکشند.

علی(ع) خبر دار شد. غلام را خواست و به او فرمود: چرا او را کشتی؟ گفت: بزور بامن لواط کرد! علی(ع) از اولیاءمقتول پرسید: او را دفن کردید؟

گفتند: آری! الان او را دفن کردیم. امام فرمود: بروید و سه روز دیگر نزد من بیایید! و به عمر فرمود: غلام را زندانی کن!

بعد از سه روز، علی(ع) باتفاق عمر بر سر قبر مقتول رفتند و قبر رفتند

او را شکافتند. ناگاه کفنش را بدون جسد یافتند! علی(ع) تکبیر گفت و فرمود: والله دروغ نگفته ام! بخدا سوگند! از رسول خدا(ص) شنیدم که

فرمود: هر شخصي از امت من لواط کند وبدون توبه بميرد، اورا سه روز بعد از دفن مهلت مي دهند وسپس زمين اورا فرو مي بردتا به قوم لوط

رساند وبا آنان محشور شود!

عذاب قبر یک شهيد...

سعدبن معاذ، از فرماندهان سپاه اسلام، بشهادت رسيد. رسول خدا(ص) تشييع با شکوهي از او بعمل آورد و خود شخصا اورا دفن نمود.

بعد از دفن، مادر سعد خطاب به قبر گفت: اي سعد! بهشت بر تو گوارا باد! رسول خدا(ص) فرمود: اين را نگو! گفت: چرا؟ فرمود: او الان فشار قبر سختي ديد! سوال کردند: براي چه؟ فرمود: او با خانواده خود بد اخلاقي مي کرده است

آورده اند که: حضرت عيسي(ع) از گورستاني عبور مي کرد. قبوري ديد که آتش از آن بيرون مي آمد. عصا بر آن قبر زده، بشکافت! شخصي را درميان آتش ديد. فرمود: چه کرده اي که دچار عذاب شده

اي؟گفت:مردمي بودم كه بدنبال زنهاي مردم مي رفتم و كارهاي ناشايست
مي كردم و

زنا مي نمودم!چون از دنيا رفتم،صدائي شنيدم كه مي
گفت:اورا بسوزانيد!از آن روز مرا مي سوزانند!عيسي(ع)نگاهش به
ماري سپاه و

عظيم افتاد!پرسيد:اي مار!با اين مسكين چه مي كني؟گفت:از آن زمان
كه وي را دفن کرده اند،يك لحظه از او غافل نبوده ام وبا زهري كه اگر
يك قطره از آنرا در رود نيلى پريزند،همه آبهاي آن زهر قاتل مي گردد،
بر او مشغول هستم

نعره مرده!

شيخ عباس قمي مي گويد:روزي به قبرستان وادي السلام

نجف

اشرف رفتم.در بدو ورود،صدائي نعره بلندي بگوشم رسيد كه گوياشتري
را داغ مي كردند!آنچنان اين ناله بلند بود كه قبرستان تكان مي

خورد!با سرعت به طرف صدا رفتم تا شايد بتوانم آن شتر را
نجات بدهم.ولي ديدم صدا از جنازه اي مي آيد كه عده اي داشتند
اورا تشييع

مي كردندوبه قبرش نزديك مي نمودند!آن جنازه نعره وناله مي زد،ولي

هیچیک از افرادی که او را تشییع می کردند، متوجه نبودند

قصر آتش گرفت!

ملا علی کازرونی، شبی دید که: قصری با عظمت، در باغ وسیعی قرار دارد!

سوال کرد: این قصر کیست؟ گفتند: مال فلان نجار شیرازی است! ناگاه

صاعقه ای آمد و قصر در آتش سوخت و از بین رفت! وقتی از خواب بیدار شد، چون آن نجار را می شناخت، نزد او رفت و گفت: شب گذشته چه عمل بدی از تو سرزد؟ او گفت: هیچ! کازرونی او را قسم داد. نجار اعتراف

کرد که دیشب با مادرم دعوایم شد و در آخر کار به زدن کشید!

حدیثی از فاطمه (س)

در مورد کسانی که نسبت به نماز خود، سهل انگار

هستند، روایتی

از رسول خدا (ص) توسط فاطمه زهراء، نقل شده است که: از جمله

آثار این خصلت بد آنست که سه گرفتاری در قبر، پیدا می کنند! اول

آنکه خداوند، ملکی را مأمور عذاب آنها می کند! دوم آنکه قبر بر آنان تنگ

و

ناراحت کننده می گردد! سوم آنکه قبرشان ظلماتی و تاریک است

سه روایت مهم از امام صادق (ع)

1- کسیکه پول دارد ولی به حج نمی رود، روز قیامت، کور محشور می شود.

2- اگر مؤمنی به شخصی درباره چیزی که نیاز دارد، مراجعه کند و

آن شخص در حالیکه خود و یا با واسطه می تواند که رفع احتیاج او نماید ولی جواب رد بدهد، روز قیامت با صورتی سیاه و چشمانی برگشته و

دستهایش زنجیر شده به گردن، محشور می شود و به او گفته می شود:

این خائنی است که به خدا و رسولش، خیانت کرده است! سپس امر می

شود که به جهنم انداخته شود.

3- هر کسیکه حق مؤمنی را ندهد، خداوند او را پانصدسال بر پایش نگه می دارد، بطوریکه عرق و خونس جاری شود و منادی ندا کند: این ظالمی است که حق مؤمنی را ضایع کرده است! و بعد از چهل روز توبیخ، به جهنم برده می شود.

انواع واقسام مجرمین در صحنه قیامت!

رسول خدا (ص) فرمود: کسیکه ساختمانی از روی ریا بسازد، در قیامت تاهفت طبقه آن زمین فرو رفته و آتش به گردنش رسیده و سپس به

جهنم می افتد!

کسیکه بازنی نامحرم، ازد بر نزدیکی نماید یا با مردی یا نوجوانی لواط کند، روز قیامت، بدبو تر از مردار، محشور می شود، و اهل محشر از بوی او ناراحتند و از او معذرتی قبول نمی گردد، سپس به جهنم می رود و همه اعمالش باطل می شود. در جهنم او را در تابوتی که میخ های آن از آهن است، گذاشته می شود و بر تابوت فرو می کنند، تا میخها در بدنش فرومی رود و اگر عرق او را بر چهار صد امت قرار

دهند، همه می میرند و او از کسانی است که عذابش از همه بیشتر است!

کسیکه مهر زنش را ندهد، نزد خدا زناکار محسوب می شود! خدا در قیامت به او می گوید: ای بنده ام! با شرایطی کنیزم را بتو تزویج کردم، ولی تو به شرایط عمل نکردی! سپس خدا، حق زن را از مرد می گیرد و -گاهی- همهٔ حسنات مرد را برای زن حساب می کند و اگر باز زن طلبکار بود، مرد را به جهنم می برند!

کسیکه شهادتی را مخفی کند، خدا گوشت او را بر اهل محشر می ریزد و داخل جهنم می گردد!

کسیکه دو زن داشته باشد و عدالت را در مورد نفقه و خودش، رعایت نکند، روز قیامت با غل و زنجیر محشور شده و داخل دوزخ می

گردد!

کسیکه با زن نامحرمی دست بدهد، با غل و زنجیر محشور شده و به جهنم برده می شود!

کسیکه با زن نامحرمی، شوخی کند، با هر کلمه ای که با او سخن

بگویند، هزار سال زندانی می شود و زن اگر راضی باشد و مرد را
وادار به

بوسیدن یا مباشرت حرام یا شوخی با او کند، و مرد به این سبب، دچار
فحشاء شود، همین عذاب برای زن هم می باشد!

کسیکه سیلی به صورت مسلمانی بزند، خداوند در روز قیامت،
استخوانهای او را جدا کند و در غل و زنجیر محشور شده
و به جهنم، داخل می شود!

کسیکه بین دو نفر سخن چینی کند، خداوند در قبر آتشی
بفرستد

که او را تا قیامت بسوزاند و روز قیامت در حالیکه مارهای سیاه او را
نیش

می زنند، محشور شده و به دوزخ داخل گردد!

کسیکه به فقیری ستم کند و او را حقیر شمارد، خداوند او را
بصورت

ذره ای محشور کند تا داخل جنم گردد!

کسیکه به مرد یازن همسر دار، تهمت زند، خداوند عمل او را
باطل کند و در قیامت، هتاد هزار فرشته از مقابل و پشت سر، او را با
تازیانه می زنند تا داخل دوزخ گردد!

کسیکه شراب بخورد، خداوند از سمّ مارهای سیاه
و عقربها، مایعی به او بخوراند که قبل از نوشیدن، گوشت صورتش
در ظرف بریزد و بعد از نوشیدن، گوشت و پوستش مثل مردار
بگردد، بطوریکه اهل محشر از بوی آن اذیت می شوند سپس به جهنم
برده می شود! و کسانی که در خوردن و

فشردن انگور شراب و فروختن و خریدن و حمل آن دست دارند
و کسیکه

از پول فروش آن استفاده می کند، همه در گناه شریکند و هر
کسیکه شراب به نصرانی یا یهودی و صائبی و یا دیگری بنوشاند، همین
گناه را
دارد!

کسیکه شهادت دروغ بر علیه مسلمانی و یا اهل کتابی و یا دیگری

بدهد، روز قیامت به زبانش آویزان می شود و در درک اسفل با منافقین خواهد بود!

کسیکه چشمش را خیره بر زن نامحرم نماید، در قیامت در حالیکه

میخهای آتشین بر چشمش فرو شده، محشور می شود و تا پایان حساب، به همین حالت است تا به دوزخ برده شود!

! کسیکه برای ریاء به مردم غذا می دهد، روز قیامت، از غذای جهنم به او می خوراند و این غذا در دلش، آتش می شود تا حساب، پایان یابد

کسیکه قرآن را حفظ کند و عمداً آنرا فراموش کند، در قیامت، دست و پا بریده و در غل و زنجیر، محشور شده و برای هر آیه ای که فراموش کرده، ماری را بر او مسلط می کنند!

کسیکه علم را بیاموزد و به آن عمل نکند و حبّ دنیا و زینتهای آن

بر او اثر کند، مستوجب غضب الهی بوده و با یهود و نصاری در درک اسفل خواهد بود!

کسیکه قرآن را برای ریاء بخواند، روز قیامت باصورتی تاریک
و بدون گوشت، محشور شده و قرآن بر پشتش می زند تا داخل
جهنم شود. و کسیکه قرآن را یاد بگیرد و به آن عمل نکند، روز
قیامت، کور محشور می شود و می گوید: خدا یا! چرا مرا کور محشور
کردی در حالیکه من چشم داشتم؟ گفته می شود: زیرا تو آیات الهی را
فراموش کردی و الان خودت فراموش می شوی! سپس به دوزخ
برده می شود! و کسیکه قرآن را برای مباحثات بر علماء یا برای طلب
دنیا، یاد بگیرد، خدا در قیامت استخوانهای او را پراکنده می کند!

حاقه 25:

وَأَمَّا مَنْ أَوْتِيَ كِتَابَهُ بِشِمَالِهِ فَيَقُولُ يَا لَيْتَنِي لَمْ أُوتَ كِتَابِيهِ
- وَلَمْ أَدْرِ مَا حِسَابِيهِ - يَا لَيْتَهَا كَانَتِ الْقَاضِيَةَ - مَا أَغْنَىٰ مَا لِيهِ
هَلَكَ عَنِّي سُلْطَانِيهِ - خُذُوهُ فَغُلُّوهُ - ثُمَّ الْجَحِيمَ صَلُّوهُ.

یعنی واما کسیکه نامه عملش را به دست چپش می
دهند، می گوید: ای کاش! کارنامه ام به من داده نمی شد! * و نمی

دانستم حسابم چیست! *ای کاش! مرگ پایان کار بود* مالم مرا
سودی نبخشید! *قدرتم از دست رفت!* -ندا آید: -اورا بگیرید و در
بندش کنید! *سپس اورا به جهنم اندازید!

دستها به گردن بسته!

امام پنجم (ع): روز قیامت، مردمی از قبر محشور می شوند که
دستهایشان به گردنشان بسته شده و نمی توان حتی به اندازه
یک انگشت

خود را آزاد کنند و ملائکه ای همراهشان است که آنان را سرزنش
شدیدی کنند! اینها کسانی هستند که بخاطر خیر کمی از خیر
زیاد، مانع شدند

و خداوند به آنها نعمت داد ولی حق خدا را نسبت به اموالشان ندادند.

«پیامبر(ص):روز قیامت صاحب طنبور در حالیکه صورتش سیاه
و دردستش طنبوری از آتش است، محشور می شود»

«پیامبر(ص):روز قیامت، مغنی (اوازه خوان) بصورت کور و کر
و لال از قبر محشور می شود»

«منافق و دورو در قیامت با دو زبان محشور می شوند. یکی از
پشت سر و دیگری از جلو و آویخته! چنان آتش از آنها می بارد که
بدنهایشان رامی گدازد. سپس آنان را چنین معرفی می کنند: اینان
کسانی هستند که در دنیا دوزبان داشته اند و دورو بوده اند.»

پیامبر: «سه دسته بی حساب به جهنم برده می شوند: پیر
زناکار، عاق والدین و شرابخوار.»

«رسول خدا(ص): کسیکه با زن شوهردار زنا کند، در قیامت از
عورت هردو، چرکی به مسیر پانصدسال خارج می شود که تمام اهل
جهنم از بوی بد آن اذیت می شوند و عذابشان از همه بیشتر است.»

مأئده 36:

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا لَوْ أَنَّ لَهُمْ مِا فِي الْأَرْضِ جَمِيعاً وَمِثْلَهُ
عَذَابٌ مَّعَهُ لَيَفْتَدُوا بِهِ مِنْ عَذَابِ يَوْمِ الْقِيَامَةِ مَا تُقْبَلُ مِنْهُمْ وَ لَهُمْ
أَلِيمٌ.

یعنی: اگر کافران آنچه در کُره زمین است مال آنها باشد و بخواهند
آنرا بدهند تا از عذاب قیامت، خلاصی یابن، از آنها قبول نمی شود
و برای

آنها عذابی دردناک است.

پایان

